

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/51/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200187
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8421200187.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO : 53 255 739, proti žalovanej: Y. C., L.. XX.XX.XXXX, P. J. O. XXX, XXX XX O., o zaplatenie 312, 30 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 10Csp/29/2021 - 61 zo dňa 18.08.2021, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Náhradu trov konania stranám sporu n e p r i z n á v a .“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobou doručenu súdu dňa 29.01.2021 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 312,30 eura s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 312,30 eura od 11.02.2018 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

3. Ďalej uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky bola žalovanej doručená výzva v zmysle § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách, v dôsledku čoho nie je možné posúdiť naplnenie podmienky omeškania s plnením dlhu viac ako 90 dní po doručení výzvy (musí predchádzať písomná výzva podniku, ktorá došla do dispozičnej sféry dlžníka).

4. Podľa názoru súdu nebola v spore preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanej, čo bol dôvod, pre ktorý súdu neostávalo iné než žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Bolo na žalobcovi ako tvrdenému postupníkovi pohľadávky (v čase podania žaloby bol navyše žalobca zastúpený advokátom), aby spolu so žalobou predložil dôkazy na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie v spore, čo sa nestalo. Žalobca tu uplatnené nároky vyvodzuje zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej medzi podnikom - DIGI Slovakia, s.r.o., a žalovanou ako fyzickou osobou - nepodnikateľom. Zmluva o poskytovaní verejných služieb nie je upraveným typom zmluvy v zmysle Obchodného ani Občianskeho zákonníka, je upravená osobitným zákonom č. 351/2011

Z.z. o elektronických komunikáciách, pričom svojim charakterom ide o zmluvu spotrebiteľskú (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Niet pochyb, že medzi žalovanou ako fyzickou osobou nepodnikateľom a spoločnosťou DIGI Slovakia, s.r.o., sa jednalo o spotrebiteľský, občianskoprávny vzťah.

5. Dospel k záveru, že keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky, a to jednak že sa doručila výzva dlžníkovi pred postúpením pohľadávky, a jednak že uplynula doba 90 dní omeškania žalovanej pred postúpením po doručení výzvy, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné. Nakoľko pohľadávka právneho predchodcu žalobcu nebola na žalobcu postúpená platne, žalobca nie je v konaní, v ktorom si uplatňuje pohľadávku z neplatného postúpenia aktívne vecne legitimovaným. Žalobca nepredložil žiaden dôkaz o doručovaní výzvy (ale ani faktúr) žalovanej. Neviedol ani kedy konkrétne v ktorý deň, a ako mala byť prípadne taká výzva v zmysle § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách žalovanej doručená. Pre úplnú absenciu takéhoto konkrétneho skutkového tvrdenia (nestačí len paušálne všeobecné tvrdenie), nebolo možné vychádzať ani z jeho nepopretia žalovanou, k čomu súd opätovne uviedol, že faktúra ani nie je výzvou, ktorú má na mysli ustanovenie § 43 ods. 13 uvedeného zákona, pričom žiadnu inú výzvu žalobca v konaní netvrdil a do vyhlásenia rozsudku ani súdu nepredložil. V danom prípade žalobca spolu s podanou žalobou nepredložil písomnú výzvu podľa § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách, ani dôkaz o jej doručení (doručovanie do dispozičnej sféry žalovanej), teda nepreukázal splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky telekomunikačného podniku. Nepreukázanie postupiteľnosti pohľadávky je samotným dôvodom pre nevyhovenie žaloby, lebo má za následok, že súd nemá žalobcom za preukázané, že žalobca ako tvrdý postupník platne nadobudol uplatňovanú pohľadávku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žalobu zamietol, a o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 civilného sporového poriadku.

6. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vytýkal súdu, že počas konania neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci, žiadnym spôsobom neprezentoval, žeby považoval za sporný žalobou uplatnený nárok, resp. akúkoľvek časť uplatneného nároku. Žalobca má za to, že v konaní predložil všetky relevantné dôkazy, ktoré deklarujú žalobcom uplatnený nárok a žiaden z nich nebol zo strany žalovaného ani len z časti spochybnený. Keďže súd nevyslovil svoje predbežné právne posúdenie veci a neprezentoval pred stranami sporu žiadnu skutočnosť ako spornú, nenariadil vo veci ani pojednávanie, čím de facto nevytvoril zákonný priestor na doplnenie dokazovania, resp. možnosť využitia ďalších prostriedkov procesného útoku žalobcu v konaní. Žalobca považuje procesný postup súdu v rozpore so zásadou kontradiktórnosti v konaní, v dôsledku čoho bolo vydanie prekvapivého rozhodnutia pohybujúceho sa za hranicami spravodlivosti a ktoré v priestore moderného civilného procesu nemôže obstať. Uvedené podporuje aj fakt, že žaloba bola zamietnutá pre nedostatok aktívnej vecnej legitimácie, s čím žalobca nemôže súhlasiť. Žalobca tvrdí, že v konaní bolo podľa jeho názoru preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ust. § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách ukladá. Žalobca dáva do pozornosti, že citované ustanovenie nedefinuje náležitosti výzvy, ale len určuje jej formu, ktorá má byť písomná. Taktiež predmetné ustanovenie nepojednáva ani o forme doručovania písomností účastníkovi právneho vzťahu. S ohľadom na uvedené považuje žalobca za nesporné, že postupca vyzval žalovaného na splnenie dlhu listami adresovanými žalovanému, a to vystavenými faktúrami, ktoré sú svojim obsahom výzvami v zmysle ust. § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách. Jednotlivé faktúry boli žalovanému zasielané, čo v konaní nebolo ani sporné. Svedčí o tom skutočnosť, že žalovaný využíval služby žalobcu minimálne od apríla 2016 až do februára 2018, kedy prestal vystavené faktúry za poskytované služby platiť. Nad rámec uvedeného žalobca zdôraznil, že k samotnému postúpeniu pohľadávky došlo v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávok, pričom do omeškania s plnením peňažného záväzku sa dostal žalovaný v zmysle predložených faktúr už v roku 2016. Z uvedeného dôvodu preto žalobca považuje podmienku omeškania žalovaného so splnením peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 dní v zmysle ust. § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách za splnenú. Žalobca s ohľadom na uvedené sa nestotožňuje ani so záverom súdu, ktorý domnelú neplatnosť postúpenia uplatňovanej pohľadávky napriek riadnemu oznámeniu postupcu o postúpení takejto pohľadávky na žalobcu automaticky spojil s nedostatkom aktívnej vecnej legitimácie žalobcu. Podstatou oznámenia o postúpení pohľadávky je, že zakladá dlžníkovi - žalovanému, povinnosť plniť postupníkovi - žalobcovi (bez ohľadu na

platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok), a tým zakladá jeho aktívnu vecnú legitímáciu v konaní o zaplatenie takto postúpenej pohľadávky. Prípadná neplatnosť zmluvy o postúpení je výhradne vecou sporu medzi postupcom a postupníkom, ktorý však ničím neovplyvňuje povinnosť dlžníka plniť svoj záväzok na základe oznámenia o postúpení pohľadávky vykonaného postupcom na účet postupníka, pričom takéto plnenie postupníkovi nie je bezdôvodným obohatením ani v prípade neplatnosti postúpenia pohľadávky, keďže dlžník plnil podľa ust. § 526 Občianskeho zákonníka a spôsobil tak zánik záväzku (napriek prípadnej neplatnosti postúpenia). Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobe vyhovel a priznal žalobcovi náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania, alebo aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Z obsahu spisu vyplýva a v konaní ani nebolo sporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu (DIGI Slovakia, s.r.o.) a žalovanou bola dňa 18.11.2015 uzatvorená zmluva o poskytovaní verejných služieb, uzatvorená podľa zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „ZoEK“). Predmetom zmluvy bola zmluva satelitnej televízie - základný balík, satelit maxi. V časti zmluvy označenej ako spôsob a typ inštalácie sú uvedené možnosti samoinštalácia (predajné miesto), základná inštalácia technikom (50,- eur jednorazovo) a rozšírené inštalácie technikom, pričom v zmluve je zaškrtnutá samoinštalácia. Zmluva bola uzatvorená bez viazanosti a podľa zmluvy cena prenájmu zariadenia bola stanovená sumou 1,50 eur mesiac/kus, a tiež je tam uvedené, že aktivačný poplatok za STB je 26,50 eur. Faktúrou č. XXXXXXXXXX splatnou 10.02.2018 spoločnosť DIGI Slovakia, s.r.o., vyúčtovala žalovanej za aktivačný poplatok za STB sumu 26,50 eur, pokutu za nevrátenie Scart kábla 6,-eur, pokutu za nevrátenie Diaľkového ovládača 20,- eur, pokutu za nevrátenie Koncového zariadenia 100,- eur, pokutu za nevrátenie Smart karty 39,80 eur, pokutu za nevrátenie Zdrojového kábla 20,- eur, pokutu za porušenie záväzku viazanosti 50,- eur, a základnú inštaláciu technikom v sume 50,- eur, teda celkom 312,30 eur.

9. Dňa 27.03.2019 bola podpísaná zmluva o postúpení pohľadávok medzi spoločnosťou DIGI Slovakia, s.r.o., a žalobcom v tomto konaní. Záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania je regulovaný špeciálnou právnou úpravou zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „ZoEK“).

10. Podľa § 43 ods. 13 ZoEK, ak je napriek písomnej výzve podniku účastník nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku voči podniku, môže podnik postúpiť svoju peňažnú pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku písomnou zmluvou inej osobe aj bez súhlasu účastníka. Toto právo podnik nemôže uplatniť, ak účastník ešte pred postúpením pohľadávky uhradil podniku omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva. Pri postúpení pohľadávky je podnik povinný odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka.

11. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu- navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

12. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 43 ods. 13 ZoEK môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy podniku a skutočnosti, že klient je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky telekomunikačným podnikom. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu (§ 39 Občianskeho

zákonníka). Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka.

13. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca považoval za výzvu v zmysle ust. § 43 ods. 13 ZoEK Faktúru č. XXXXXXXXXXXX (č. listu 33 spisu), ktorou právny predchodca žalobcu vyfakturoval žalovanej úhradu dlžnej sumy. Predmetnú faktúru veriteľa na úhradu dlžnej sumy však nemožno považovať za výzvu v zmysle ust. § 43 ods. 13 ZoEK, nakoľko táto neobsahuje poučenie dlžníka o možnosti postúpenia pohľadávky. K postúpeniu pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu - DIGI Slovakia, s.r.o., na žalobcu došlo dňa 27.03.2019. V konaní preto nebolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky bola žalovanej doručená výzva v zmysle ust. § 43 ods. 13 ZoEK a v dôsledku uvedeného ani nie je možné posúdiť naplnenie podmienky omeškania s plnením dlhu viac ako 90 dní po doručení výzvy.

14. Z ust. § 43 ods. 13 ZoEK jednoznačne vyplýva, že omeškanie dlžníka viac ako 90 dní musí nastať až po doručení výzvy na úhradu dlhu, kde už len zo samotnej dikcie ustanovenia „...ak je napriek písomnej výzve podniku jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní...“ možno vyvodiť, že omeškaniu dlžníka viac ako 90 kalendárnych dní musí predchádzať písomná výzva podniku, ktorá došla do dispozičnej sféry dlžníka. Iný výklad tohto ustanovenia preto podľa názoru odvolacieho súdu ani neprichádza do úvahy. Čo sa týka podmienky písomnej výzvy pre jej splnenie bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka, teda žalovaného. Nestačilo teda len písomnú výzvu vyhotoviť, ale ju aj odoslať a doručiť dlžníkovi. V súvislosti s písomnou výzvou je potrebné dodať, že vo vzťahu k tejto listine v konaní nebolo preukázané, že by bola žalovanej doručená.

15. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 43 ods. 13 ZoEK (doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky, omeškanie dlžníka viac ako 90 dní napriek výzve veriteľa), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka.

16. So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti má odvolací súd za to, že táto podmienka pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 43 ods. 13 ZoEK splnená nebola a tým ani nebola preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu.

17. V kontexte uvedeného je potrebné si uvedomiť, že v zmysle zásad platného civilného procesného kódexu, je to práve žalobca, ktorý nesie dôkaznú povinnosť, ktorej cieľom je unesenie dôkazného bremena na skutočnosti, ktoré tvrdí. V danom prípade je však zrejmé, že žalobca si dôkaznú povinnosť nespĺnil.

18. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná.

19. Žalobca má v prvom rade povinnosť tvrdenia. Na podporu svojho tvrdenia v zmysle ustanovenia § 132 CSP je žalobca povinný označiť dôkazy, ktoré podľa jeho názoru môžu prispieť k objasneniu veci a zároveň je povinný ich k žalobe pripojiť, ak to ich povaha pripúšťa.

20. V ustanovení § 185 CSP je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

21. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany.

Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých a vykonaných dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

22. So zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti je tak zrejmé, že právny predchodca žalobcu nespĺnil zákonom vyžadované podmienky pre postúpenie pohľadávky v zmysle ZoEK, v dôsledku čoho je potrebné postúpenie predmetnej pohľadávky posúdiť ako neplatné.

23. Nakoľko pohľadávka právneho predchodcu žalobcu nebola na žalobcu platne postúpená, žalobca nie je v konaní, v ktorom si uplatňuje pohľadávku z neplatného postúpenia, aktívne vecne legitimovaný.

24. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Aplikujúc zásadu úspechu pri rozhodovaní o trovách konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania patrí úspešnému žalovanému. Z obsahu súdneho spisu však vyplýva, že žalovanej v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto jej ich náhrada nebola priznaná (čl. 4 ods. 2 v spojení s čl. 17 CSP). Procesne neúspešný žalobca nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá, preto odvolací súd rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).